

Co s odpady? ISNOV

Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina

Ing. Lukáš Vlček

- od 1. 1. 2021 platný Zákon č. 541/2020 Sb. - Zákon o odpadech - mimo jiné větší důraz na materiálové využití odpadů – cirkulární ekonomiku a energetické využívání směsného komunálního odpadu (SKO)
- dopad Zákona o odpadech do jiných oblastí odpadového hospodářství a legislativy – např. do vodárenství a problematiky využití kalů z ČOV
- společenské trendy – roste produkce odpadů (konzumní styl života, zvyšování životní úrovně), zásilkový prodej skrze online shopy (větší produkce obalového materiálu), zvyšuje se podíl tříděných složek odpadů, zvyšuje se podíl vytríděných biologicky rozložitelných kom. odpadů (BRKO)

Kraj Vysočina – data Vyhodnocení POH kraje za rok 2019

Produkce SKO na území Kraje Vysočina 120 037 t, z toho 93 594 t z obcí.

Volná kapacita na skládkách v roce 2019: 1 062 028 t (uloženo 147 917 t/2019)

Občany kraje bylo vytríděno:

- 11 990,5 t papíru a papírových obalů
- 9 548,2 t plastů a plastových odpadů
- 7 734,1 skla a skleněných odpadů

Pozitivum - většina území kraje řeší odpadovou problematiku vlastními silami – větší města vlastní a provozují své „technické služby“, regiony vlastní a provozují své „odpadářské firmy“

Negativum – nedostatečná technologická vybavenost území, především v oblasti třídění odpadů

Kraj Vysočina

Neustále se zvyšuje produkce komunálních odpadů (kg/obyvatele/rok) – 561 (2019), 416 (2009)

Klesá % kom. odpadů ukládaných na skládky – 37,9 % (2019), 73,3 % (2009)

Roste % materiálově využitých odpadů – 50,2 % (2019), 16,7 % (2009)

Klesá % biologicky rozložitelných kom. odpadů, ukládaných na skládky - 44,3 % (2019), 92,5 % (2009)

<https://www.kr-vysocina.cz/zivotni-prostredi.asp?p1=5424>

Spolupráce Kraje Vysočina a Sdružení obcí Vysočiny (SOV) na ISNOV

Jak chápat ISNOV?

- ISNOV není pouze o SKO a jeho budoucím energetickém využití

chápejme ISNOV jako komplexní přístup:

- předcházení vzniku KO
- opětovné použití vytríděných složek odpadu a jejich materiálové využití
- energetické zpracování nerecyklovatelného SKO
- biologicky rozložitelné odpady
- osvěta a vzdělávání
- metodická pomoc původcům odpadů – městům a obcím

Proč není možné ZEVO na zelené louce? Návaznost na odběr tepla a napojení na distribuční soustavu elektrické energie.

Možnosti energetického zpracování odpadu

V rámci ISNOV se prověřují možnosti zajištění energetického využití zbytkových KO, které nebude možné v budoucnu skládkovat, a to:

- možnost vybudování ZEVO na území Kraje Vysočiny
- možnost spolupráce se stávajícími provozovateli ZEVO a investory potenciálních ZEVO

Možnosti energetického zpracování odpadu - možnost spolupráce s provozovateli ZEVO a investory potenciálních ZEVO

- ZEVO Elektrárny Opatovice (Pardubický kraj)
- ZEVO Vráto (město České Budějovice, Jihočeský kraj)
- SAKO Brno, a.s. (Jihomoravský kraj)
 - provozovaná spalovna s kapacitou 248 kt/rok. V současné době je využívána pro část odpadů z obcí KV. Kapacita je ale do r. 2025 omezená a další obce, kromě již předjednaných, nebudou moci ZEVO využít.
 - příprava výstavby 3. kotle s kapacitou kolem 130 kt/rok. Předpokládané uvedení do provozu kolem r. 2026. Počítá se kapacitou 50-60 tis. t (případně více) pro obce KV
- V plánu jsou ještě jednání s potenciálními investory menších ZEVO v Jihočeském kraji (Planá nad Lužnicí) apod. Definitivně budou možnosti zajištění energetického využití zhodnoceny na podzim 2021.

Co s odpady? ISNOV

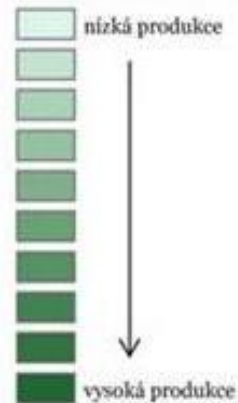
SKLÁDKY OSTATNÍCH ODPADŮ

v Kraji Vysočina v roce 2015

Skládky OO podle projektované kapacity [t/rok]:

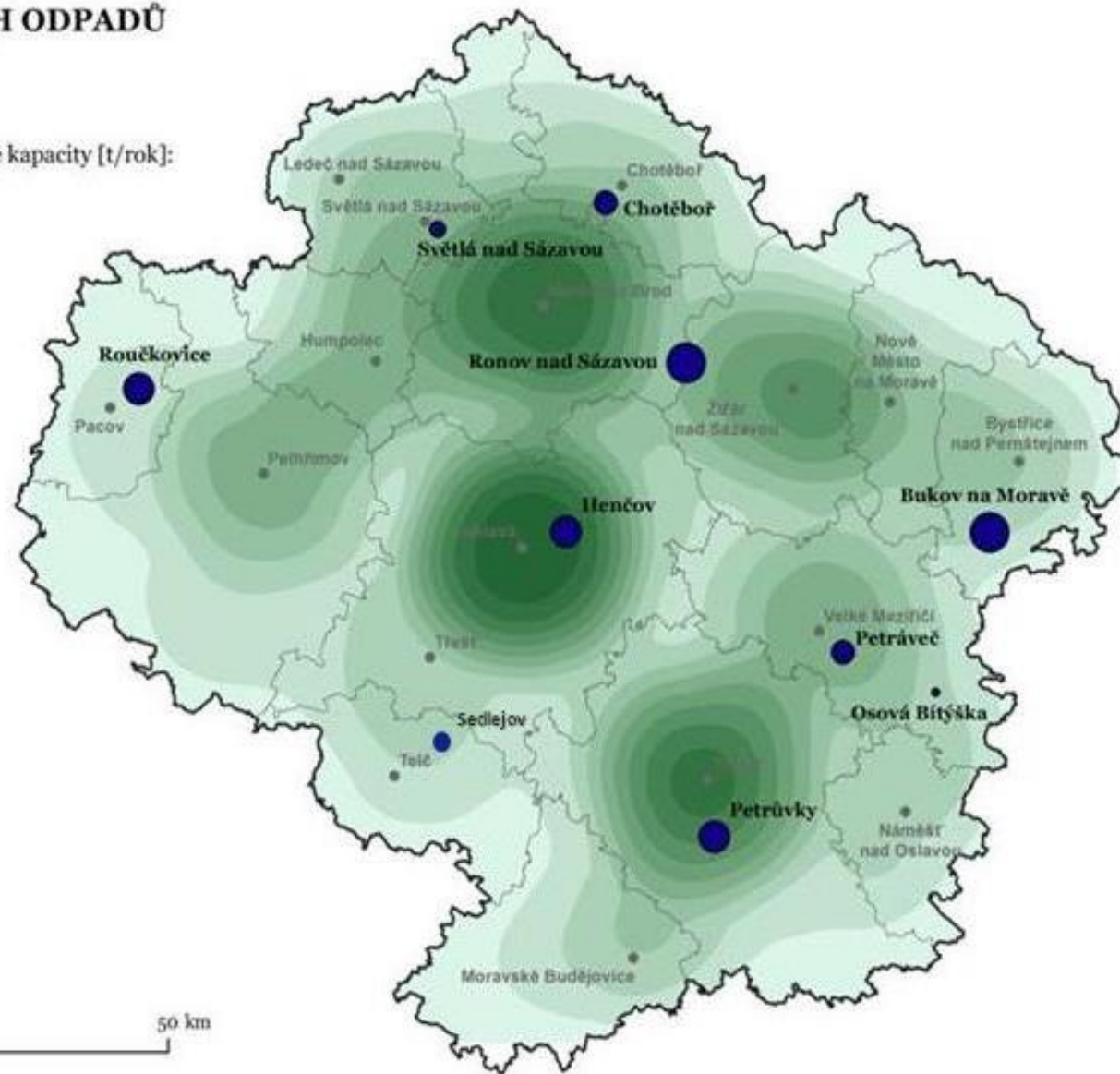
- 100 000 – 120 000
- 120 001 – 300 000
- 300 001 – 500 000
- 500 001 – 700 000
- 700 001 – 1 000 000

Intenzita produkce SKO a OO:

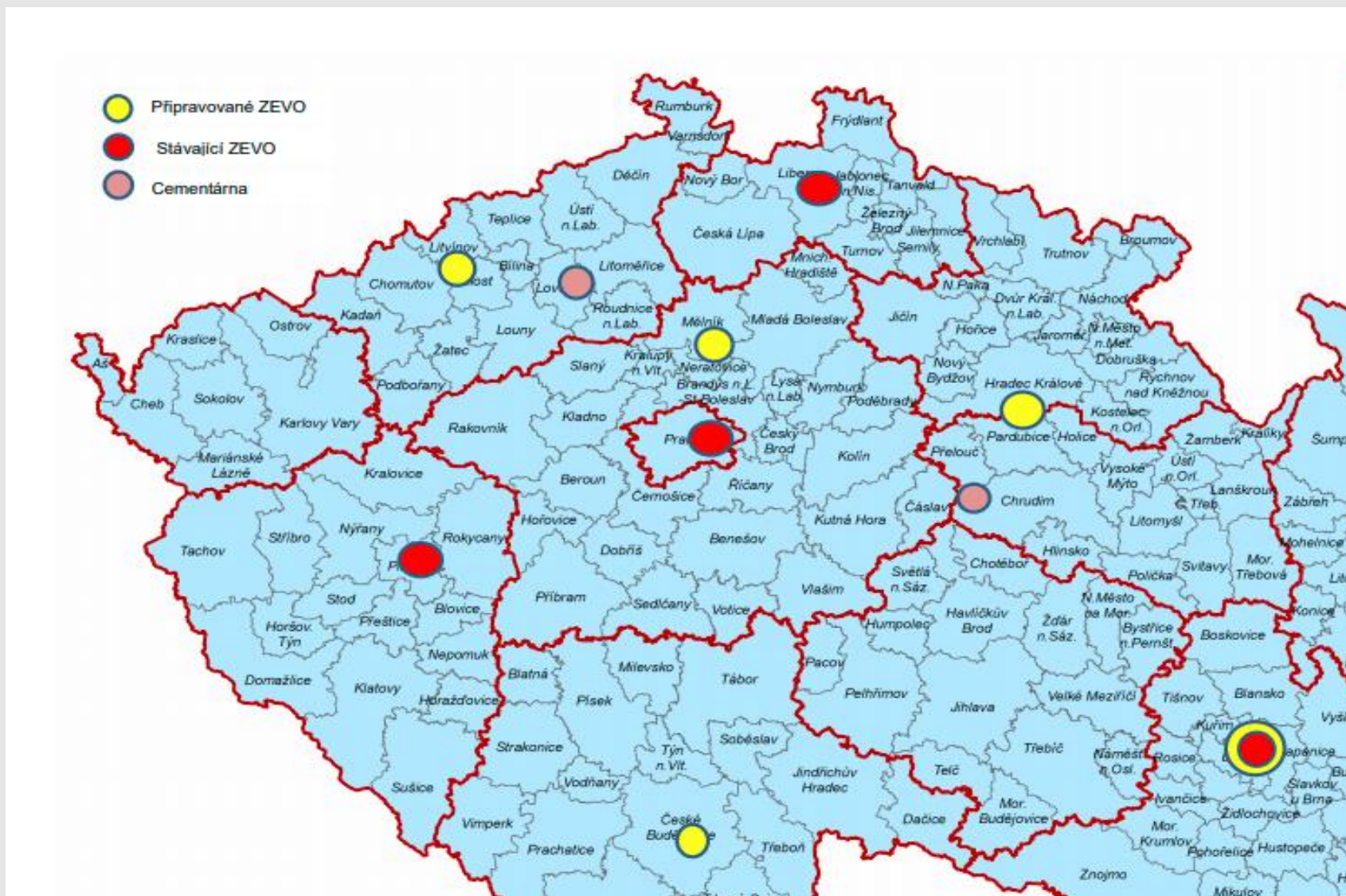
- hranice SO ORP
- hranice kraje

0 25 50 km

Co s odpady? ISNOV

Současné dostupné možnosti energetického zpracování odpadu

Co bychom měli dělat dále? Návrh strategie...

1. Předcházení vzniku KO a propagace opětovného použití – formou osvěty, vzdělávání, propagační akce

- pokračujeme v tom, co funguje – semináře, konference, soutěže (např. My třídíme nejlépe), příklady dobré praxe, vzdělávací programy, záštity nad akcemi, výměna zkušeností i mezikrajová, vzdělávací spoty a materiály, putovní výstavy, dotace ve Fondu Vysočiny - Oběhové hospodářství
- nebraňme se novým nápadům na osvětu a vzdělávání v odpadové problematice – vzdělávání na školách formou Recyklohraní, s Panem Popelou, knihobudky, nové náměty ve Fondu Vysočiny - opětovné použití - podpora re-use, výměnných burz
- vzdělávání veřejnosti – akce Čistá Vysočina, projekt Odlož mobil v knihovně,
- spolupráce s kolektivními systémy - Ekokom, Asekol, Elektrowin a Ecobat

Co bychom měli dělat dále? Návrh strategie...

2. energetické zpracování odpadu

- ve spolupráci se SOV zajistíme patřičné možnosti pro energetické využití nerecyklovatelného SKO
 - uzavření memorand s provozy: SAKO Brno, ZEVO Vráto České Budějovice, ZEVO Elektrárny Opatovice nad Labem
 - Kraj Vysočina sehraje především diplomatickou roli, aby tzv. pomohl „otevřít dveře“ pro uzavření budoucích kontraktů s původci odpadů (obcemi)
- spolupracujeme s reálnými regionálními projekty, které mohou mít potenciál energetického zpracování odpadů

Co bychom měli dělat dále? Návrh strategie...

2. energetické zpracování odpadu

- v dalších krocích spolupracujme na řešení logistiky – v návaznosti na energetickou koncovku je nutné vyřešit logistiku přepravy odpadů do ZEVO (překladiště) a způsob dopravy (železniční x automobilová)
 - jako nejvhodnější řešení se jeví spolupráce původců odpadů na budování logistické infrastruktury na regionální úrovni (minimálně ORP, optimálně na úrovni okresů)
 - role Kraje Vysočina – pomoc při řešení koncepce logistiky odpadů

Co bychom měli dělat dále? Návrh strategie...

3. rozvoj technologií na třídění odpadu

- upravme grantový program Odpady tak, aby finančně podpořil projektovou přípravu nových technologických projektů na materiálové využití odpadů – především takových projektů, které najdou financování v Operačním programu Životní prostředí 2021 – 2027
- Specifický cíl 1.5 Podpora přechodu k oběhovému hospodářství, např.: výstavba a modernizace sběrných dvorů, doplnění a zefektivnění systému odděleného sběru/svozu zejména komunálních odpadů včetně podpory door-to-door systémů a zavádění systémů PAYT ("Pay-as-You-Throw"), podpora třídících a dotřídňovacích systémů (včetně úpravy) pro separaci ostatních odpadů, výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů

Co bychom měli dělat dále? Návrh strategie...

Shrnutí:

1. předcházení vzniku KO a propagace opětovného použití – formou osvěty, vzdělávání, propagační akce, dotace ve FV
2. energetické zpracování nerecyklovatelného SKO
3. podpora a rozvoj technologií na třídění odpadu

Děkuji za pozornost

Ing. Lukáš Vlček
náměstek hejtmána Kraje Vysočina